ชื่อเรื่อง การสำรวจร้านขายแมลงเพื่อการบริโภค และการวิเคราะห์โปรตีนแมลงที่มีความ

นิยมบริโภคของประชาชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี

ชื่อผู้วิจัย วัชรวิทย์ รัศมี และจิรพร สวัสดิการ

หน่วยงาน คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ปึงบประมาณ 2562

บทคัดย่อ

วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจจำนวนร้านแมลงกินได้ และพฤติกรรมการจำหน่ายแมลง กินได้ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ทำการลงพื้นที่เก็บข้อมูลจาก 11 ตำบลคือ ตำบลเกาะขวาง ตำบลแสลง ตำบลคมบาง ตำบลคลองนารายณ์ ตำบลจันทนิมิตร ตำบลตลาด ตำบลท่าช้าง ตำบลบาง กะจะ ตำบลพลับพลา ตำบลวัดใหม่ และตำบลหนองบัว ระหว่างเดือนกรกฎาคม 2562 ถึงกันยายน 2562 พบว่ามีร้านจำหน่ายแมลงกินได้ทั้งหมด 11 ร้าน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้ ตำบลท่าช้างมี จำนวนร้านจำหน่ายแมลงกินได้มากที่สุดจำนวน 3 ร้าน รองลงมาคือตำบลจันทนิมิตร ตำบลวัดใหม่ ตำบลแสลง ตำบลตลาด ตำบลพลับพลา และตำบลหนองบัวมีจำนวนเท่ากับ 2, 2, 1, 1, 1 และ 1 ร้าน ตามลำดับ สำหรับตำบลเกาะขวาง ตำบลคมบาง ตำบลคลองนารายณ์ และตำบลบางกะจะ ไม่ พบร้านจำหน่ายแมลงกินได้ สำหรับพฤติกรรมการจำหน่ายแมลงกินได้ในเขตอำเภอเมือง จังหวัด จันทบุรี ได้ใช้กลุ่มตัวอย่างคือผู้จำหน่ายแมลงกินได้ทั้งหมด 11 ร้าน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งแบ่งโดยใช้สถิติต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ จากผลงานวิจัยพบว่าผู้จำหน่าย แมลงกินได้ส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 63.64% โดยมีอายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 72.73% สำหรับระยะเวลาที่ประกอบอาชีพส่วนมากอยู่ระหว่าง 1-2 ปี จำนวน 45.45% ส่วนช่วงเวลา16.01-22.00 น. เป็นช่วงเวลาที่ร้านเปิดจำหน่าย และเป็นช่วงเวลาขายดี โดยมีค่าเท่ากับ 72.73 และ 81.82% ตามลำดับ โดยแหล่งวัตถุดิบส่วนมากซื้อมาจากพ่อค้าคนกลาง จำนวน 45.45% สำหรับกลุ่ม ลูกค้าส่วนมากเป็นนักเรียนนักศึกษา จำนวน 63.64% นอกจากนี้แมลงกินได้ที่ขายดี พบว่าหนอนไหม ขายดีที่สุดคิดเป็น 75.76% รองลงมาคือจิ้งหรีดทองแดงลาย และหนอนไม้ไผ่มีค่าเท่ากับ 63.64 และ 60.61% ตามลำดับ และทำการวิเคราะห์โปรตีนด้วยวิธีของ คเจค ดาห์ล (Kjeldahl method) พบว่า หนอนไหมให้ปริมาณโปรตีนมากที่สุด มีเท่ากับ 19.19±1.00 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาคือ จิ้งหรีดทองแดง ลาย และหนอนไม้ไผ่ มีปริมาณโปรตีนเท่ากับ 18.10±1.41 และ 15.20±0.95 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ร้านจำหน่ายแมลงกินได้, พฤติกรรมการจำหน่าย

Research Title A survey of edible insect shop and analysis of protein in

edible insect of consumer preference in Maung district,

Chanthaburi province.

Researchers Watcharawit Rassami, Jiraporn Sawasdikarn

Organization Faculty of Agricultural Technology

Year 2019

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the quantity of edible insect shops, 2) to study behaviors of edible insect sellers, and 3) to analyze edible insect proteins. The research was conducted in the area of Muang district, Chanthaburi province. Edible insects were studied in eleven sub-districts, including Koh Khwang, Slang, Kombang, Klong Narai, Chanthanimit, Talad, Thachang, Bangkaja, Plubpla, Wat Mai and Nong Bua between July-September 2019. The result showed that Thachang sub-district had the most numbers of edible insect shops with three among 11 shops. Wat Mai, Slang, Talad, Plubpa and Nong Bua sub-districts were founded 2, 2, 1, 1, 1 and 1 shops., respectively. There were no edible insect shops available in Koh Khwang, Kombang, Klong Narai and Bangkaja sub-districts. The behaviors of edible insect sellers were observed from 11 shops by using questionnaire and depth interview. The results showed that most of the sellers were woman (63.64%), age group between 41-50 years (72.73%). The most job duration were 1-2 years (45.45%). The shops opened from 4.00 p.m. until 10.00 p.m. and it was the best time for selling edible insects (72.73% and 81.82%, respectively). The majority of edible insects were bought from middlemen who sold to retailers (45.45%). In addition, the customer group was students (63.64%). Moreover, the best-selling edible insects were the silk worm, ground cricket and the bamboo borer (75.76%, 63.64% and 60.61%, respectively). The Kjeldahl method was used for determination of protein and it was found that the silk worm had the highest protein at 19.19±1.00%, followed by ground cricket and the bamboo borer were 18.10±1.41% and 15.20±0.95%, respectively.

Keywords: edible insect shop, seller behavior